

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
 Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdeté
 árkedvezményben részesül.

Nyitltér sora 40 fillér.

A Közérdek eredeti táviratai.

A miniszterelnökség sajtóosztályától.

Beszterczen nem voltak oroszok.

Kedden Nagyenyeden is villámgyorsan terjedt el a hír, felzavarva békés nyugalmunkat, hogy Besztercziére betörték az oroszok.

A hír szerencsére nem igazult valóban. Ugyanis a beszterczi hatóságok arról értesültek, hogy a máramarosi orosz hadak egy töredéke Felső-Visó felől a 2300 méter magas Pietrosz hegységet (Beszterczenaszód és Máramaros határa) megkerülve, Romuli beszterczenaszód megyei községet felégetve, Telcs község felé vonultak, Beszterczi irányában. Erre a beszterczi közigazgatási hatóságok Szászrégenbe tették át székhelyeiket.

A beszterczi helyőrség, melyet e pillanatig folyton erősítettek kolozsvári és marosvásárhelyi csapatokkal, — Telcs irányában előrenyomult s kitűnt, hogy **sem Telcsen, sem Romuliban egy szál orosz sem láttak.**

A beszterczi hatóságok Szászrégenből nyomban visszamentek Besztercziére.

E vak lármával kapcsolattal nem tudjuk eléggé hangoztatni, hogy ehhez hasonlatos vaklármának fel ne üljön a közönség.

*

Harcok északon. Győzelmeink a Kárpátoknál.

Budapest, október 10.

A főhadiszállásról előnyomulásunk kényszerítette az oroszokat, hogy alább hagyjanak Przemisl ellen kifejtett hiábavaló erőfeszítéseikkel, melyek október hó 8-án éjszaka érték el tetőpontjukat és az ostromlóknak rettentő áldozatokba kerültek. Tegnap délelőtt gyöngült a tűzérési tűz a vár ellen és a támadó megkezdte erői egy részének visszavonulását.

Lándutnál a mi előnyomuló oszlopainkkal erős ellenség szállott harcba, ez a harc még tart. Roswadowból az ellenséget már kiűztük.

A Kárpátokon is jól állunk, az ellenségnek Máramaros megyéből való visszavonulása futással fajult. Bocskónál erős kozák osztagot ugrasztottunk szét, ezekben a harcokban az ukrájnai önkéntes csapat is kitűntette magát. Saját előnyomulásunk a Beszkideken és a vereckzei szoroson keresztül llawsko és Tuc Holka irányában előrehaladt.

Az uzsoki szorosból visszavetett ellenséget Turkán át tovább szorítjuk. Höffer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

*

Gróf Tisza miniszterelnök távirata

Tisza miniszterelnök távirata szerint Erdélynek csakis Máramossal határos legészakibb szejlein mutatkoztak kisebb portyázó orosz csapatok, amelyek már a katonaság odaérkezése előtt a csendőrség nyomása alatt visszafutottak. A Máramarosszigetig előrenyomult orosz hadoszlop Tecsónél és Nagybocksónál megverve, menekül. A többi kárpáti szorosoknál győzelmes csapataink Galicziában üldözik az ellenséget.

Offenzívánk az északi főszeregnél gyorsan halad előre. A németekkel egyesült balszárnyunk mélyen bent jár Orosz-Lengyelországban, a visszavonuló oroszoknak több ponton, így a San alsó szakaszán súlyos veszteségeket okozunk. E folyó keleti partjára való visszavonulásuknál számos foglyot és hadiszert vesztek. Roszowot megszállottuk. Az oroszoknak vakmerő kísérlete Przemysl rohammal bevenni, óriási veszteségükkel visszavetett.

A Boszniába benyomult ellenséget teljesen megvertük, úgy hogy vad futásban menekül vissza a határon. 5000 fogoly került kézre.

Nemzeti feladat.

Minden figyelmünk középpontja a Kárpátok történelmi legendák által koszorozott erdős hegy láncolata. Fagyasztón, mint a késmárki szél, érkezik onnan felénk a muszka tél hideg, fagyos lehelete. Mig hadseregünk zöme Galicziában küzd, addig az oroszok a Kárpátok átjáróin akarnak egy darab Szibériát mi ránk bocsátani. A legnagyobb bizalommal vagyunk honvédő seregeink iránt és az erős főlényével állapíthatjuk meg, hogy az ellenség, amely Uzsok és Toronya felől akart felénk közelitni, a szolgaságot és tudatlanságot, inséget és betegséget, az orosz nemzeti lét szégyenletes nagy bölcséjét, az ázsiai barbárságot hozza magával.

A moszkovitáság, a kozákság, a kolera ellen küzdünk. Az egész középeurópai műveltséget védjük, nem csupán magunkat, hanem Németországot és Ausztria nyugati, német tartományait is. Mint évszázadokkal ezelőtt tettük az ozmán ellen. Akkor is a janicsárok és spahik ellen a boldog német kulturát eleven emberfalkent mi védjük. Mi véreztünk, magyarok és lengyelek és a galicziai és a kárpáti harcokra gondolva, Hunyady és Sobieski szellemét érezzük megelevenedni újra.

És örömet adjuk az áldozat legjavát, mint adtuk akkor is. Történelmi hivatást teljesítünk hiszen, régen keletkezett történelmi hivatást, amely még korántsem ért véget. A Habsburgok magyarországi trónfoglalásának az volt mélyebb értelme, hogy ők nyugati seregükkel védelmezvén Magyarországot

a török barbárság ellen, mi őket óvjuk és becsülettel véreztünk az évszázados harcban. A feladat nem ért véget, csak az elhelyezkedés változott meg. Az egykor tulhatalmas keleti ellenségből gyámolra szoruló barát lett, ám a habsburgi gondolatnak, amely világtörténelmi sugalat, ihlet és küldetés, új barbár ellensége támadt északon. És megint a mi testünk az, amely az ellent felfogja.

Az áldozatoknak végtelen vérrózsakoszorujából lesz teljessé a nemzet történelme. Áldoz magáért, királyáért és a kulturáért, amelyhez a kereszténység felvételével majd tíz évszázad előtt ő maga csatlakozott. Egykor három tengerig nyúló imperiumáról lemondott, hogy a jobb ügyért való harcok époszát vivja meg mások helyett.

És változtak az idők. Aláhanyatlott a török, erőben még nem lett támadóan nagy az orosz es — a forradalom tüzeben önmagát tisztítván meg — a megáldott nyugalomnak és a termő békességnek évtizedei következtek erre a nemzetre is. Dolgoztunk. Leküzdöttük az akadályt, amit a rokontalan nyelv állított regebben a magyar irodalom és a nyugat köze, a nyugati írók nagy családját egy új csapattal ajándékoztuk meg, festőink a nyugaton is tisztelt mesterek lettek, zenészeink új hanggyöngyöket fűztek a nyugati szimfóniákba és távol napnyugat hivatalaiban a magyar elme technikai találmányait lajstromozta a szabadalmi védő. Most megint a huszárt ösmerik leginkább a magyarból, Namur fele vág egyik kardja, az erdős Kárpátok alatt küzd a másik.

A nyugati kulturának, amelynek mostohái voltunk sokáig, áldozó kelyhébe megint mi csurgattuk az első vért. Könnytelen szemmel tesszük, mint lengyel testvéreink. Irigylés nélkül szemléljük Nagy Németországnak és a Monarkia osztrák-német tartományainak szerencsésebbnyugalomát. És bizunk hadseregünkben, amely Lengyelország sikkján, várak tövében a folyók mentén védelmezi a Monarkia összes földjeit, Magyarországot, a Monarkia legáldozóbb tényezőjét.

Lelkes ifjuság.

A Bethlen-kollégium tanítóképző-intézetének ifjusága a III. és IV. évről elhatározta, hogy e rendkívüli időkben hazafias kötelességet a harctéren fogja teljesíteni. Alsó-Fehér és Marostorda vármegyék kormánybiztosához: S z á s z Józsefhez intézte folyamodványát abból a célból, hogy törekvésüket támogassa, lehessenek ők honvédők.

A benyújtott kérés a következő:

Méltóságos Kormánybiztos ur!

E válságos pillanatokban, mikor minden perc hön szeretett hazánk sorsát ringatja ölen, mi sem akarjuk tétlenül nézni a küz-

delmet, hanem ki akarjuk venni részünket a haza védelméből. Mint leendő néptanítónak, az volna a hivatásunk, hogy béke idején szellemi fegyverekkel ruházzuk fel a népet, most azonban, a mikor a mi hön szeretett tápláló édesanyánkat, a mi drága magyar hazánkat látjuk megtámadva a zsarnokság fegyverei által, letesszük a könyveket, elővesszük az igazságnak fegyverét, mellyel győznünk kell!

Nem akarunk érzelmeink tolmácsolásával terhére lenni a Méltóságos Kormánybiztos urnak, de méltóztassék egy pár kérésünket szívesen meghallgatni.

Mi, akik az ő Bethlen-kollégium ref. tanítóképző-intézetének III., IV. éves növendékei vagyunk, felajánljuk erőnket a haza védelmére — e jelszóval: „Vitam et sanguinem!” És mivel már négy hosszú év alatt valósággal testvérekké lettünk, aligha tudnánk vérvér nélkül egymástól végbucsut venni talán örökre... Epen ezért méltóztassék közbenjárni, hogy a marosvásárhelyi 22. honvéd gyalogezredhez soroztassunk be. Együtt megyünk, együtt harcoljunk s ha úgy akarja a magyarok Istene, együtt győzzünk, vagy együtt haljunk meg!

Mint a tanítóképző-intézet III. és IV. osztályu növendékei, arra kérjük a Méltóságos Kormánybiztos urat, kegyeskedjék kieszközölni részünkre, hogy az önkéntesi jelvény, illetőleg önkéntességi jog részünkre biztosítsák, ha másképpen nem volna lehetséges, külön vizsgálat rögtöni letételevel is ezt elnyerni óhajtanók.

Még egy kérésünk van, az t. i. hogy mindnyájunkat, akik önként jelentkezünk, sorozzanak be.

Most pedig Méltóságod pártfogását és jóindulatát kéri azok az ifjak, kik ugyszólván Nagyenyed városában tanultak meg lelkesedni, akik az ő kollégium falai között ismerték meg, hogy mi a haza! Elmegyünk az igazság fegyverével küzdeni. Hisszük és reméljük, hogy a magyarok Istene, ki századokon át diadalra juttatta a magyar fegyvereket, velünk lesz most is s győzelmtünk biztos lesz.

Hazánkért, nemzetünkért és királyunkért fogunk küzdeni!

Kérésünket Méltóságodnak jóindulatába ajánljuk.

Mély tisztelettel

Nagyenyed, 1914. október 6-án.

A Bethlen-kollégium tanítóképző-intézetének növendékei:

A IV-ik osztályból: Pataki István, Farkas Árpád, Csath András, Gálfalvi Pál, Greifenstein János, Korondi Ferencz, Gyenge István, Nagy Árpád, Vig László, Sikés András, Jenei Jenő, Szócs Gyula, Albert Béla, Gyórbiró Sándor.

A III-ik osztályból: Demeter Ákos, Schrambek Károly, Péter Domokos, Kali Albert, Lakatos István, Gönczi Pál, Földes Béla, Molnár László, Jancsó Lajos, Varga László, Reichert Róbert, Gaal Lajos, Máthé Elek, Thuróczy Árpád, Bokor Kálmán, Varga István.

A tanítóképző-intézet igazgatósága és tanár kara méltányolva az ifjuság hazafias lelkesedését, támogatta őket törekvésükben s hogy rájuk nézve az iskolai év veszendőbe ne menjen, kérdést intézett a kultuszminiszterhez, hogy részeshelhetnek az önkéntes katonai szolgálatra jelentkező ifjak azokban a kedvezményekben, a melyek tanulmányi szempontból a kormányrendelettel behívott és sor alá állott közép- és felső-iskolák ifjusága részére biztosított.

A tudakozódásra a következő választ kapta az igazgatóság:

„Besorozott és besorozando tanítójelöltek iskolai évi beszámítása, amennyiben tanulmányi mulasztás pótlólagos előadások és az iskolaév kitolása által pótolhatók, ide teendő előterjesztésére annak idején legmesszebb menő méltánlyással fog elbíráltatni.

Klebersberg, államtitkár.“

Most már nincs egyéb hátra, miután minden illetékes tényező: szülők és hatóságok az ifjak lelkesedését méltányolva, céljaik elérésében segítették őket, mindnyájan sor alá állva, besoroztassanak. Lelkesedésüket katonai erényekkel ekesítsék. Szerezzenek a harctéren hirt és dicsőséget. Vigyék a a nemzeti ügyet diadalra!

**

VÁRMEGYEI ÉLET.

Törvényhatósági közgyűlés.

Főispán ur ömeltósága folyó évi szeptember hó 29-en kelt rendeletével Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági bizottságának öszi rendes közgyűlését október hó 19-ik napjára tűzvéni ki, az irt napon délelőtt 10 órakor kezdődőleg a vármegye székházának dísztermében tartandó közgyűlésre a bizottsági tagokat az alispán hivta meg.

A tárgysorozat eddigelé 73 pontból áll. Nevezetesebbek:

Alsó-Fehér vármegye törvényhatóságának 1915. évi költségvetése

Alispáni jelentés Alsó-Fehér vármegye állapotáról.

Eszküdtlajstromok összeállítására 12 bizalmi férfi megválasztása.

Abrudbánya város képviselőtestületi tag választására elnök kiküldése.

Nagyenyed város képviselőtestületi tag választására elnök kiküldése.

Szilágyvármegye átirata a fertőző betegségek terjedésének leküzdése tárgyában.

Jásznagykunszolnok vármegye átirata a tüdővész elleni küzdelem tárgyában.

Jásznagykunszolnok vármegye átirata az 1907. évi V. t.-cz. módosítása tárgyában.

Nyugalom Besztercén.

Szász József kormánybiztos nyilatkozata.

A beszterczi rémhírek hullámai — köz tudomás szerint — vármegyénkbe is átcsaptak.

A rémhír ideérkezte után szerdán Szász József kormánybiztosunk nyomban automobilon Marosvásárhelyre ment, honnan telefonon nyugtatta meg városunk közönségét, hogy aggodalomra nincsen ok. Szász József kormánybiztos személyes impressziói alapján a következőket mondotta:

Szászrégeni hivatalos elfoglaltsággal kapcsolatban átrándultam Beszterczére, Fejérváry Jenő főispán meglátogatására s így alkalmam nyílt a beszterczi eseményeket szemtől-szembe látni.

Keddeu, éppen hetivásár idején terjedt el az alaptalan hír, hogy az oroszok a városhoz közel vannak, elképzelhető konsternációt keltve a vásáros nép között.

Ehhez hozzájárult még az a tény, hogy egyes hatóságok — téves információ alapján — Szászrégenbe tették át székhelyüket s az ennek nyomában keletkezett pánikszertű menekülés, melynek célja Szászrégen elérése lett, teljesen felfordult állapotokat szült.

Tegnapra azonban a város képe teljesen megváltozott. A hatóságok még szerdán s ezzel kapcsolatban az egyes menekülők is visszatértek Beszterczére, úgy hogy a városban ma a legnagyobb rend uralkodik.

A kormánybiztos ezzel kapcsolatban kiemelte Szászrégen város magisztrátusát, mely élén Schiffbäumer polgármesterrel az általános konsternáció közepette a legnagyobb hidegvérrel teljesítette kötelességét.

Szászrégen város polgárai is dicsérendő magatartást tanúsítottak az alármírozott hírekkel szemben. Egyetlen menekülő család sem akadt, amely a város nyugalmát felzavarta volna.

Büntetik a vészmadarakat.

Hadseregünk északon és délen győzelmes csatákban szerez becületet fegyverünknek. Minden okunk megvan arra, hogy a legjobb reménységgel nézzünk a döntő küzdelmek elé. Mégis akadnak itthon olyanok, akik tájékozatlanságból vagy éppen nagyképűsködésből vészhirot kóholnak és terjesztenek. Ezek a hírek szájról-szájra járnak s meg kibővülnek a fantáziaszulte ijesztő részletekkel. Az ilyen mende-mondáknak semmi pozitív alapjuk nincsen és azokat a higgadtan gondolkodók le tudják szállítani értékükre. De vannak hiszekegy emberek, akik hitelt adnak a rémhíreknek. Ezek körében nyugtalanságot kelthetnek a kőszá híresztelések.

Mivel a mai sulyos napokban a hazafias kötelesség azt parancsolja, hogy az állam minden polgára a fegyvereinkbe vetett hitet egészen jogos bizalommal s lelkesedéssel várja a fejleményeket, a köznyugalom fenntartása megköveteli, hogy a legnagyobb eréllyel járjanak el az álhírek gyártóival és terjesztőivel szemben.

Évégből Sándor János belügyminiszter 9271—914. szám alatt kiadott rendeletével az álhírek kóholását és terjesztését kihágássá minősíti. Aki ezután valótlán vészhirot kóhol vagy terjeszt, azt a rendőri büntetőbírószá tizenöt napi terjedhető elzárással és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fogja büntetni. Ez a mai viszonyok között igazán szükséges és üdvös rendelete a következőképen hangzik:

Mind sürűbben érkezik panasz a hadviseléssel kapcsolatos oly riasztó hírek kóholása és terjesztése miatt, amelyek alkalmasak arra, hogy a nagyközönség körében nyugtalanságot és oknéküli aggodalmakat támasztanak. Minden komoly ember elismerni kénytelen, hogy ily álhírek kóholása és terjesztése a közrendet és köznyugalmat, amelynek fentartása és előmozdítása éppen ilyen sulyos időkben kétszeres kötelesség, nagy mértékben veszélyezteti. Ez okból ily álhírek kóholását és terjesztését szigorúan megtiltom és e tilalom megszegését az 1879. évi XL. törvényzcikk 1. §-a alapján kihágássá nyilvánítom. Ennefogva azt, aki a hadviseléssel kapcsolatban:

1. vészhirot kóhol vagy valótlán vészhirot terjeszt, vagy

2. valakinek megsebesülését, halálát vagy az ellenség fogságba jutását állítja vagy híreszteli anélkül, hogy az adat valódiságáról hivatalos közléstől vagy kétséget kizáró más módon meggyőződött volna, vagy

3. egyéb oly hirt kóhol, vagy olyan álhirt terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a lakosság körében félelmet vagy ijedelmet keltsen, kihágás miatt tizenöt napig terjedhető elzárással és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel kell büntetni.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóság mint rendőri büntetőbírósa a székesfehérvári államrendőrség működésének területén a budapesti m. kir. államrendőrség hatásköréhez tartozik.

Budapest, 1914. évi október 1.

Sándor János s. k.

Minden tekintetben szükség volt erre a rendeletre és csak helyeselni lehet azt az intencziót, amely az ostoba rémhírek kovácsoiainak, a fontoskodóknak, czinikusoknak, a reszketőknek és rémüldözőknek korbácsa. A rendelet nyilván elhallgattatja azokat is, akik tudatlanul jelentéktelen adatokat a furfang látszatával kapcsolnak össze és torz fantáziával egészítenek ki, vagy magyaráznak hivatalos közléseket.

A mi kórházunk.

Emlékeznék-e kérem f. évi augusztus hó 12-re? Akkor volt a mi hős honvédszászlóaljunk fenséges ünnepe: esküvetétele. A ragyogó nap sugarai milyen sok deli, fénylő szemű, bátor tekintetű hősünket aranyozta be ott, a nemzeti zászló körül. Azóta hány vörös csatában küzdöttek fiaink győzelmesen, vitézül, hányan sebesültek meg és hányan haltak el a csatateren, kiknek hősi emléket kegyelettel őrizzük meg.

Ugyanez nap délután határozta el hölgyeink, ezek a páratlanul lelkes, nemes szívű honleányok, hogy ápolónői tanfolyamot szerveznek és dr. Farnos Árpád, a megyei kórház érdemes főorvosának vezetése alatt elkészülnek legszebb hivatásuk egyikére: a hazáért küzdő hadseregünk sebesültjeinek ápolására. Török Bertalanné volt az első, ki aláírt és nyomban 14-en voltak készek követni nemes példáját és napról-napra mind többen vettek részt a tanfolyamon.

Szept. 2-án már itt volt az alkalom, hogy megkezdjék az ápolónők sulyos köteleességeiket. Váratlanul 32 sebesült érkezett, kiket a kollégium kórházában helyeztek el. 3-án rögtönzve megalakult a Vörös Kereszt egylet ideiglenes fiókja, szerencsés választással báró Bánffy Kázmírnét elnökül, Zeyk Dánielnét, Török Bertalannét, Sándor Jenőné, dr. Müller Jenőné alelnökül nyerve meg. Nyomban meg is kezdettük működésüket a város közönségének lelkes támogatásával.

Kitűnő erőt nyertek meg hölgyeink Papp János gyárigazgató lelkes személyében, ki házról-házra járva gyűjtötte össze az új kórház felszerelését, melyhez az orsz. fegyház igazgatója, Uray László támogatása is nagy segítséget nyújtott.

Pár nap alatt 150, majd 200 s végül 300 ágy állott készen a kollégium alsó és felső során rendbehozott szobákban és a kis minta kórházban, hová a sulyosabban sebesülteket helyezték el.

A hölgyek felosztották a nehéz munkát: a sebesültek bekötözését, felügyeletét Sándor Jenőné, dr. Szilády Zoltánné, dr. Müller Jenőné, dr. Garda Kálmánné, Molnár Gyuláné, Török Györgyné, Cirner Ödönné, Tángel Józsefné, Kunsch Antalné, Fenichel Lázárné, Ujhelyi Jánosné, Sas Albertné, Pongrác Györgyné, Székely Jánosné, Gombási Irma, dr. Dobozy Vilmosné, Elekes Irén, Keresztes Váli, Jeney Erzs, Jancsó Gigi, Neumann Erzs és Sarolta, Dedinszki Gizella, Ludányi Etel, Salgó Irén, Farnos Ella és Olga, Máthé Mariska, Dobozy Piroška, Weisz Irén, vállalták el.

Az étkezésről Zeyk Dánielné, Fejes Áronné, özv. Berde Sándorné, Szigethi Jánosné, Balla Beláné, Hegedűs Zsigmondné, Benedek Gáborné gondoskodnak figyelmes felügyelettel.

A nagy ágynemű, fehérenemű raktár kezelését Török Bertalanné, Váro Ferenczné végzik Vinczenti Lajosné, dr. Inczedy-Joksmán Ödönné, Dóczy Ferenczné, özv. Cirner Józsefné, dr. Reich Beláné, Varga Erzsébet, Nehéz Margit és több szives jó hölgy segítségével, kik bizony sok fehéreneműt foltoznak, javítanak megfelelően, hogy ellegyenek látva sebesültjeink.

Az orvosi teendőket, miután katonatorvosunkat a csapatokhoz hívták be, most dr. Winkler Albert és dr. Reich Béla végzik, a nehezebb műteteket pedig dr. Farnos Árpád végzi a m. kórházban.

Kérjük nemesszívű közönségünket, hogy támogassa lelkes hölgyeink buzgalmát feladatuk végzésében pénz, dohánynemű, bor, gyümölcs, sütemény adományaival.

Károly román király meghalt.

Lapunk zártakor biztos forrásból vett értesítés szerint Károly román király ma természetes halállal meghalt.

Antwerpen elesett.

Antwerpen város a németek kezére került.

Cs. és kir. katonai parancsnokság Nagyszeben.

10044—I. szám.

Felhívás.

A hadügyi kormányzatnak a harctéren levő katonák részére a nemsokára beálló hideg elleni védekezésre nagy mennyiségű a falusi lakosság által használni szokott mell bundára, mellnyyre, ugyanevezett „Peptar“-ra van szüksége.

Miután az óriási szükséglet kizárólag a kereskedőknél és termelőknél nem fedezhető, minden ilyen nem viselt ruhadarab tulajdonosa felhívatik, hogy azt fizetés elleneben a hadügyi kormányzat rendelkezésére bocsássa. Darabjairól a minőség szerint 12 koronáig terjedő ár fizetetik. Az egyes darabok értéke a községi előjárók által a küldeményhez csatolandó kimutatásban kitüntetendő. E tekintetben szigorúan kell eljárni és csak a tényleges értéket beírni.

Az eljárás a következő:

A községi előjáróságok a lehető leggyorsabban összegyűjtik a községben rendelkezésre álló „Peptar“-okat és ezeket a hadügyi kormányzat költségére a legközelebbi gyűjtőhelyre küldik.

Gyűjtőhelyül szolgálnak a nagyszebeni, kolozsvári, brassói és gyulafehérvári katonai ágyraktarak.

Az ezen gyűjtőhelyek által a községeknek átadandó átvételi elismervények az átadott bundák számát és értékét kell tartalmazni.

A kifizetése ezen átvételi elismervényeknek az illető ágyraktár által a 2 számú ruhatárhoz beküldendő másolata alapján a budapesti 2 számú ruhatár által történik közönségként a postatakarékpénztár útján.

A községek kiutalt pénzüsszegekből semmi néven nevezendő levonás sem eszkelhető, hanem mindenkinek az átadott bundák teljes összege kifizetendő.

Ezen bundák átadása lehetőleg f. évi október hó 20-ig befejezendő, miért is a közreműködésre hivatott közegek felhívtnak, hogy a mozgalmat a lehetőség szerint sietessék.

A nagyszebeni katonai parancsnokság.

HIREK.

— **Református egyházi hír.** A Lelkeszi Hivatal tudatja, hogy a református templomban, — valamint a mostani történelmi idők kezdetétől eddig, — ugy ezután is minden istentisztelet alkalmával buzgó imádságokat küld népünk az Egek Urához hazánk és nemzetünk megtartásáért, oltalmáért, győzelmünkért, dicsőségesen küzdő fiaink diadalmaért, a hősi halált halt lelki üdvességéért, s a bánkodók, aggodalmaskodók és szenvedők vigasztalásáért. Hétköznapokon minden reggel $\frac{3}{4}$ 8 órakor, szombaton délután is $\frac{1}{2}$ 4 órakor. Vasárnapokon délelőtt 9 órakor; 10 órakor és délután $\frac{1}{2}$ 3 órakor tartunk rendes istentiszteletet, s azokon külön esedezéseket. A sebesültekkal külön a kollégiumban imádkozunk. „Vigyázzatok és imádkozzatok!“

— **Gyászír.** Részvétellel közöljük D. e. z. s. ó Zsigmond m. kir. erdőtanácsos gyászát. Hivese szül. Nagy Klára e hó 3-án életének 57-ik és boldog házasságának 34-ik évében elhunyt. E hó 5-en temettek el nagy részvét mellett a református temetőbe.

— **Eltávozás.** Fűzy Katinka, a polgári leányiskola kiváló érdemeket szerzett tanítónője, a nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör választmányának buzgó tagja és jegyzője, társadalmunk minden nemes irányu tevékenységének pártolója, közönségünk igaz fájdmárára nygdíjaztatta magát és Nagyszebenbe költözött. A Sz. t. segélyező kör tagjai különösen sajnálják kedves társuk eltávozását s meleg búcsúirattal fejezték ki, elhelyezve díszes albumban, melyet volt kedvestanítványa Ikrich Arnoldné, Szász Iona készített el. Török Bertalanné a választmány számos tagjával együtt nyújtotta át az emlékalbumat szép búcsú szavak kíséretében, mit Fűzy Katiuka mély meghatótsággal fogadott, feledhetlennek jelezve azt az időt, melyet közöttünk, a közügyért együtt munkálva töltött.

— **Országos vásár.** A nagyenyedi őszi országos kirakóvásár e hó 16-án pénteken lesz. Az állatvásár a száji- és körömfájás miatt elmarad.

— **Tanítás a kollégium főgimnáziumában.** Lapunk múlt számában említettük, hogy további intézkedésig szünetel a tanítás a Bethlen-kollégium főgimnáziumában, mivel a sebesülteket helyezték el a kollégium lakoszobáiban. Most az igazgatóság a következő értesítést küldte szét: Főgimnáziumunkban a tanítás fohatósági intézkedés alapján egyelőre szünetelni fog. A tanulók várják be nyugodtan az igazgatóságnak az iskolai év megkezdésére vonatkozó értesítését s addig is használják fel az időt okosan! Különösen a VIII. o. tanulókat figyelmeztetem, hogy ismétlegessék az erettségi vizsgálati tárgyaknak az előző osztályokban feldolgozott anyagát.

— **Az Edison fényjáték színház** ma vasárnap két nagy előadást tart, délután 5 és este 8 órakor. Szenczációs **aktuális felvételek:** A mi hű szövetségeseink. Ríportok a háborúból. Legújabb háborús felvételek I. s. sorozata folyó hó 18-án. — 20 százalék a hadbavonultak hátramaradtjai segélyezésére és a Nagyenyeden levő sebesültek ápolására fordítatik.

Aranyat — vasért.

(Abrudbányáról.)

Ince Antalné gyűjtő-ívén szivesek voltak adni:

Kászoni Ferenczné özv. 2 arany fülbevaló	Nagy Lajos 1 arany gyűrű
Kakavei Péter 1 kis arany stufakő	Székely Sándorné Anna 1 arany gyűrű, 2 arany fülbevaló, 1 arany rész
Boka Róza 1 arany gyűrű	Loboncz Miklósné 1 nagy arany stufa
Kornya Gyula 1 10 koronás arany pénz	Nuszbaum Adolf 2 arany gyűrű, 1 10 koronás arany
Nagy Lajosné 2 arany fülbevaló	Burián Ferenczné özv. 1 arany férfi gyűrű
Nagy Kálmánné özv. 2 arany jeggyűrű	Török Mariska 6 ezüst gomb, 1 ezüst sarkantyutaréj
Rácz Miklósné 1 arany jeggyűrű	Máthé István 1 arany érem

Incze Antal ifj. 1 arany óraláncz
Incze Sárika 1 arany gyűrű kövekkel
Pelachy Ferencz 1 arany jegygyűrű
Miski Kálmáné öz. 1 férfi arany gyűrű kövel
Molnár Ilona 2 arany fülbevaló
József Dező 1 férfi arany gyűrű kövel
Tabakovits Mariska 1 arany karika gyűrű
Tabakovits Ilona 1 arany karika gyűrű
Kovács Gyula 1 férfi arany gyűrű, 1 arany szív keret
Sufflarszky Mátyas 1 arany jegygyűrű
Balosz Miklós 1 férfi arany gyűrű
Böckkel Annuska 1 női arany gyűrű kövel
Olajos Lajos 1 férfi arany gyűrű kövel
Fliznik Annuska 2 női arany gyűrű kövel
Fliznik Erzsébet 1 női arany gyűrű kövel
Szilveszter György 1 férfi arany gyűrű kövel
Kövér Károly 1 arany iránytű
Kövér Károlyné 1 arany kereszt korálkövel
Sturm Ilona 1 arany gyűrű
Ötvös Károlyné 2 arany fülbevaló
Székely György 1 10 koronás arany pénz
Roth Jenő 1 férfi arany gyűrű kövel
Gart Irén 2 10 koronás arany pénz
Sturm Erzsike 1 arany nyakláncz
Ziegelhoffer Anna 1 női arany gyűrű kövel
Ziegelhoffer Mária 1 arany gyűrű
Séder Kata 2 arany gyűrű
Pálfi Istvánné öz. 1 arany karika gyűrű
Miski József 2 arany jegygyűrű
Miski Dénes 1 férfi arany gyűrű kövel
Miski Dénesné 2 arany jegygyűrű
Anka László 1 férfi arany gyűrű kövel
Lözing János 1 férfi arany gyűrű kövel
Lözing Jánosné 1 arany nyakék
Erősi Zoltánné 2 arany fülbevaló, 1 arany gyűrű
Ösmereiten 4 K készpénz
Iváskán Sándor 5 K készpénz
Gönczy Józsefné öz. 2 arany fülbevaló, 1 gyűrű, 1 láncz
Kádár Etelka 1 egyrubeles gyűrű
Posta Teréz 1 arany jegygyűrű
Klimstei Mihályné 1 női arany gyűrű
Fülöp Andrásné öz. 1 arany jegygyűrű
Kiss H. Jánosné 1 női arany gyűrű kövel

Kiss H. János 2 arany gyűrű
Nuszbaum Adolfné 1 10 koronás arany pénz
Szuchy László 1 10 koronás arany pénz
Roth Jenőné 1 női arany gyűrű kövel
Magyar Gusztávné 2 arany fülbevaló, 2 arany gyűrű
Farkas Hermann 1 arany láncz
Stanga Anna 1 arany női gyűrű kövel
Kreszacs Juliska 2 fülbevaló, 1 mellti aranyból
Kreszacs Erzsé 2 fülbevaló, 1 mellti aranyból
Pongrácz Dénes 1 férfi arany gyűrű kövel
Pongrácz Dénesné 1 női arany gyűrű kövel
Pongrácz László 1 arany gyűrű
Gaál Ignácné ifj. 1 ezüst karkötő
Winkler Jánosné 7 arany fülbevaló, 1 arany gyűrű
Klimstein Mihályné ifj. 1 férfi ezüst óra
Kiss H. János 1 férfi ezüst óra, 1 láncz, 1 Szentgyörgy-tallér
Keller Józsefné öz. 1 arany férfi pecsétygyűrű
Nürnberger Károly 1 arany jegygyűrű
Urmóssy Sándor 2 arany fülbevaló, 1 női arany gyűrű, 2 arany zszusu
Nürnberger Károlyné 1 arany jegygyűrű
Némethy István 2 férfi arany gyűrű kövekkel
Kövér Jánosné 2 női arany gyűrű
Goldberger Mór 1 10 koronás arany pénz
Képes Berta 2 arany fülbevaló
Kremiczky Sára 1 10 koronás arany pénz
Stanga Mariska 4 arany fülbevaló
Vass Károly 2 10 koronás arany pénz, 1 arany gyűrű
Szlávik Jolán 1 női arany gyűrű
Imreh Dező 1 10 koronás arany pénz
Jánó Józsefné 1 arany jegygyűrű
Erősi Mártonné 2 arany gyűrű 2 arany fülbevaló
Melis István 1 10 koronás arany pénz
Kobori Mariska és Erzsé 4 ezüst fülbevaló, 1 arany gyűrű
Sufflarszky Mátyasné 1 arany jegygyűrű
Sofia Bucsesán 1 arany gyűrű
Dornik Mariska 1 arany jegygyűrű
Aczél Gézné 1 arany jegygyűrű
Aczél Géza 1 arany jegygyűrű
Mikó Dezsóné 3 arany karika gyűrű, 1 arany fülbevaló
Mikó Matild 2 arany gyűrű
Fehér Margit 1 arany gyűrű
Bíró László főerdőmérnök fia 1 arany női nyakláncz, 1 női arany gyűrű

Szász László 1 ezüst férfi láncz, 1 ezüst fülbevaló
Skalangya Józsefné 3 angyalos tallér
Cech L. Beatrix 1 arany gyűrű
Simon Samu 1 arany gyűrű, 2 arany fülbevaló
Minor Ferencz 1 arany jegygyűrű
Minor Ferenczné 1 arany jegygyűrű
Simon László 1 arany mellti 10 K készpénz
Kovács Gáborné 1 arany gyűrű
Posch Lipót 1 arany gyűrű
Posch Lipótné 2 arany fülbevaló
Posch Irma 1 arany mellti fülbevaló
Posch Boriska 1 arany nyakláncz
Dávid Kálmán 1 arany gyűrű
Dávid Kálmán 1 ezüst óraláncz

Dávid Irma és Róza 1 angyalos ezüst forintos, 2 ezüst fülbevaló
Dávid Samu 2 arany fülbevaló, 2 ezüst kapocs, 2 ezüst rész
Dávid János 24 régi ezüst pénz, 3 ezüst törmelék, 3 ezüst zsinor és kardbojt aranyozva
Knobloch Jolánka 1 arany gyűrű, 2 arany rész
Kaszik Ferenczné 2 arany jegygyűrű
Folly János 1 arany mellti Folly Erzsébet 1 arany nyakláncz arany szíval
Folly Márta 1 arany gyűrű
Stefán András 1 ezüst férfi óraláncz
Székely Erzsébet 2 arany fülbevaló, 1 arany gyűrű
Kobori József 1 férfi ezüst láncz ezüst tallérral
Szilveszter Györgyné 1 arany jegygyűrű

Adományaikért fogadják hálás köszönetemet:

Szász Józsefné.

NYILT-TÉR.

Naponta friss házi kenyér

kapható, darabonként 1 és 2 korona árban Alsóporond-utca 36. szám.

382 2-4 Ifj. Székely Mihályné.

Bormust-eladási hirdetmény.

A Bethlen-kollégium miriszlói szőlőjében folyó évi október hó 18-án és következő napjain leszűretelendő, mintegy 100-120 hektoliternyi különböző nemű fajú bormust folyó évi október hó 19-én délután 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen, készpénzfizetés mellett el fog adni.

Kikiáltási ár hektoliterenként 56 korona. Bánatpénzül 600 korona teendő le.

A szóbeli árverés megkezdése előtt beérkező, szabályszerű bánatpénzt is tartalmazó, zárt ajánlatok is elfogadhatnak.

Részletes árverési feltételek korábban is megtudhatók Nagyenyeden a kollégium gazdasági hivatalában.

Nagyenyed, 1914. október 10.

Lázár István
rektor-professor.

388 1-1

Izléses

könyv- és könyvmai nyomtatványokat, litografiai kivitelű takarékpénztári részvényeket, okleveleket, térképeket, vázlatokat, folyóiratokat, képes árjegyzékeket, hirdető táblákat, levélpapírokat, vignettákat, mindenféle doboz- és papír-árut — a héboru ideje alatt is — olcsón és csinos kivitelben készít a

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár R.-t. Nagyenyeden.

Villamos erőre berendezve. Kiállításokon arany éremmel és számos első díjakkal kitüntetve.

Levél- és sürgönyczim: Papírárugyár Nagyenyed.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság villamos üzemi könyvnyomdájában Nagyenyeden.

Elismert legtartósabb

68 legolcsóbb szőttesárak

Lingner György
nagyenyedi szövőgyárából
előírt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. sz.
Ifj. Mészáros János és Társánál Főtér és a Fogyasztási szövetkezetben

Olcsó tűzifa!

I. és II. osztályú száraz bukk hasábfá csakis teljes vasuti rakományokban, készpénz fizetés mellett kapható: Márer és Weisberger fakereskedőknél helyben és Tóvisen. Telefon-szám 51 és 10. 379 2-

ÉRTESÍTÉS.

Az Első Magyar Általános Biztosító r.-t. nagyenyedi ügynöksége értesíti az igen tisztelt feleket, hogy az összes itt levő és f. év július hó végéig esedékessé vált értékeket a gyulafehérvári főügynökség bekérte. Ezen értékeket a mennyiben azok az előírt várakozási időt meg nem haladták, a pénz beküldése mellett a gyulafehérvári főügynökség szolgáltatja ki. A f. év augusztus 1-től a nagyenyedi ügynökségnek beszedés végett küldött és küldendő értékek a lejárat napjától számítva csak 40 napig lesznek az enyedi ügynökségnél visszatartva, mely idő alatt a felek a nyugtákat Földes Ede könyvkereskedésében kiválthatják.

Az Első Magyar Ált. Bizt. r.-t.
nagyenyedi ügynöksége.

Ajánlok kerti gazdaságomból

e'sőrendű vöröshagymát, foghagymát, tormát, zöltséget és sárgarépat a legolcsóbb napi árak mellett. Rendelésnél az összeg fele készpénzben küldendő be, a többi utánvétellel küldjük. Ajánlatlaltal szívesen szolgál:

Neumann József Makón, Dessewffy-tér 52.
Alapított 1875. 381 2-3

3 ELLENSÉG varju egér üszök

875 4-4

kártevésai ellen biztosan védekezhetik a földbirtokos, a külföldön 8 év óta bevált kitűnő védőszer

Corbin

alkalmazásával. Kiváló eredmények, bizonyítványok! Nem befolyásolja a mag csírázását. Egyszerű alkalmazás! Olcsó! Nagyszerűen bevált buza, kukorica, zab, rozs, répamag, árpa, kender, konyhavetemény stb. csávázásánál. Csak egyszer próbálja meg saját érdekében! Igen érdekes leírást, használati utasítást és ajánlatot ingyen küld: Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Újpest, valamint a főelárusító:

Morscher Károly, Nagyszében.